

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การพัฒนากล้ามเนื้อเด็กโดยการจัดประสบการณ์ด้วยชุดฝึกคิดปะประดิษฐ์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองป่าน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 สรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผลการวิจัย
3. อภิปรายผลการวิจัย
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์ด้วยชุดฝึกคิดปะประดิษฐ์มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ด้วยชุดฝึกคิดปะประดิษฐ์
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดประสบการณ์ด้วยชุดฝึกคิดปะประดิษฐ์เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองป่าน ตำบลหนองลู อำเภอปาน จ.ลำปาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2

สรุปผลการวิจัย

1. แผนการจัดประสบการณ์ด้วยชุดฝึกคิดปะประดิษฐ์เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 97.34 / 94.64 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80

2. คะแนนความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองป่าน พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กก่อนการจัดประสบการณ์มีคะแนนเฉลี่ย 10.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.55 หลังการจัดประสบการณ์มีคะแนนเฉลี่ย 18.93 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.83 ซึ่งนักเรียนมีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองป่าน มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแผนการจัดประสบการณ์ด้วยชุดฝึกคิดปะประดิษฐ์เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยรวมอยู่ในระดับ ชอบมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.65

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนากล้ามเนื้อเล็กโดยการจัดประสบการณ์ด้วยชุดฝึกคิดปะประดิษฐ์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองป่าน พบว่า ผลการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์ด้วยชุดฝึกคิดปะประดิษฐ์เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กหลังการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า การจัดประสบการณ์ด้วยชุดฝึกคิดปะประดิษฐ์ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ซึ่งมีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. แผนการจัดประสบการณ์ด้วยชุดฝึกคิดปะประดิษฐ์เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 97.34 / 94.64 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ทั้งนี้เนื่องจาก นักเรียนสามารถโยงเส้นจับคู่ภาพ ระบายสีภาพ เขียนตามรอยประ ตากเส้นต่อจุด วาดรูปวงกลม สี่เหลี่ยม และสามเหลี่ยมได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว และสวยงามกว่าก่อนการเรียนด้วยการจัดประสบการณ์ด้วยชุดฝึกคิดปะประดิษฐ์ สอดคล้องกับเบญจมาศ วิไล (2544 : 89) ที่ได้ศึกษาการส่งเสริมพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยที่ได้รับกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ประกอบการประเมินสภาพจริง พบว่า เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้มือและนิ้วมือในการปฏิบัติกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ โดยมีการประเมินควบคู่ไปขณะที่เด็กปฏิบัติกิจกรรมด้วยการถามตอบ พบปะพูดคุย การเขียนบันทึกเหตุการณ์ สังเกตพฤติกรรมและการตรวจผลงาน ซึ่งจะทำได้สามารถประเมินเด็กได้ ตามสภาพความสามารถที่แท้จริง ของเด็กซึ่งผลการประเมิน สามารถนำข้อมูลไปวางแผน เพื่อส่งเสริม

พัฒนาการกล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยโดยที่ครูจัดกิจกรรมให้มีการใช้สื่อของจริง การจัดกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์เป็นการจัดกิจกรรมแบบเล่นปนเรียน โดยมีครูช่วยกำกับดูแล เนื่องจากงานประดิษฐ์บางอย่างสามารถนำไปเล่นกับเพื่อน ๆ ได้ เปิดโอกาสให้นักเรียน ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ได้แสดงความคิดเห็นตลอดจนสรุปสาระสำคัญที่เรียนรู้ ซึ่งการสรุปความรู้ อาจใช้คำถามให้เด็กทบทวนความรู้ความเข้าใจ จากผลงานศิลปะของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวรรณ เปี่ยมโรสง (2551 : 69 - 70) ที่ได้ศึกษาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กและการคิดของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดของมอนเตสเซอร์รี่ พบว่า การจัดประสบการณ์ที่ให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการเล่นอย่างเป็นระเบียบแบบแผน โดยผ่านการสัมผัสเป็นการฝึกการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา การเล่นแต่ละกิจกรรมจะช่วยให้กล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง สามารถหยิบ จับสิ่งของต่าง ๆ ได้อย่างมั่นคง เป็นการส่งเสริมการพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็กให้แข็งแรง ตาและมือประสานสัมพันธ์กัน ดังนั้น กิจกรรมศิลปะประดิษฐ์ เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กมีอิสระในการใช้ความคิดจินตนาการเพื่อสร้างสรรค์ผลงาน ภายใต้บรรยากาศของความรักความอบอุ่นและเป็นกันเอง มีการยอมรับการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดีระหว่างเพื่อน ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของอุไรรัตน์ แจ่มจันทร์ (2552 : 67) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสามารถในการใช้ กล้ามเนื้อเล็กและพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์แบบกลุ่ม ผลการศึกษาพบว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กและพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โดยการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์แบบกลุ่ม หลังการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า การใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์แบบกลุ่ม มีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กและพฤติกรรมทางสังคมสูงขึ้น กิจกรรมศิลปะประดิษฐ์ยังส่งผลให้เด็กเกิดความเชื่อมั่นในตนเองยังเกิดกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล ส่งผลให้เกิดความคิดรวบยอดเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีระเบียบแบบแผน แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ รู้จักนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์ด้วยชุดฝึกศิลปะประดิษฐ์ ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กโยงเส้นจับคู่ภาพ ระบายสีภาพ เขียนตามรอยประ ตากเส้นต่อจุด วาดรูปวงกลม สี่เหลี่ยม และสามเหลี่ยมได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว และสวยงาม ดังจะเห็นได้จากคะแนนความสามารถของนักเรียน โดยรวมคิดเป็นร้อยละ 97.34

2. เมื่อเปรียบเทียบด้านความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองป้าน หลังการจัดประสบการณ์ พบว่า พัฒนาการด้านความสามารถ

ในการใช้กล้ามเนื้อเล็กหลังจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากการจัดประสบการณ์ด้วยชุดฝึกศิลปะประดิษฐ์ เป็นการจัดกิจกรรมด้านศิลปะประดิษฐ์ที่หลากหลาย นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน ได้พูดได้แสดงความคิดเห็น ทำให้เด็กได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน มีอิสระในการทำงาน ได้ชื่นชมผลงานศิลปะของตนเอง และผลงานของเพื่อน ๆ ในห้องเรียน เกิดความภาคภูมิใจและมั่นใจในตนเอง ส่งผลให้พัฒนาการในการใช้กล้ามเนื้อเล็กหลังการปฏิบัติกิจกรรมสูงกว่าก่อนการปฏิบัติกิจกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณีย์ อยู่คง (2547 : 58) ที่ได้ศึกษาความพร้อมของกล้ามเนื้อมือของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการปั้น ผลการศึกษา พบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการปั้นมีความพร้อมของกล้ามเนื้ออยู่ในระดับสูงกว่าก่อนการทดลองทำกิจกรรมการปั้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของสมใจ ตั้งนิกร (2531 : 46) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยในโครงการอนุบาลชนบทที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ที่แตกต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์หมุนเวียนที่ไม่ได้จัดตามแบบการจัดประสบการณ์ แต่ใช้วัสดุแทนจากธรรมชาติที่มีอยู่โดยทั่วไปในห้องเรียนสามารถส่งเสริมพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็กได้ดีกว่ากลุ่มเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์หมุนเวียนที่จัดตามแผนการจัดประสบการณ์ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเบญจมาศ วิไล (2544 : 89) ที่ได้ศึกษาการส่งเสริมพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยที่ได้รับกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ประกอบการประเมินสภาพ ของจริง พบว่าเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้มือและนิ้วมือในการปฏิบัติกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ โดยการประเมินควบคู่ไปขณะที่เด็กปฏิบัติกิจกรรมด้วยการ ถามตอบ พบปะพูดคุย การเขียนบันทึกเหตุการณ์ สังเกตพฤติกรรมและการตรวจผลงาน ซึ่งจะทำให้สามารถประเมินเด็กได้ ตามสภาพความพร้อมที่แท้จริง ของเด็กซึ่งผลการประเมิน สามารถนำข้อมูลไปวางแผน เพื่อส่งเสริมพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็ก ของเด็กปฐมวัย เหมือนคำกล่าวของตรีดาว รองสวัสดิ์ (2549 : 41) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมศิลปะกับความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก จะเป็นในลักษณะที่ส่งผลซึ่งกันและกัน คือ เมื่อเด็กมีความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมศิลปะได้เป็นอย่างดี แสดงว่าเด็กมีทักษะในการใช้กล้ามเนื้อเล็กดีตามไปด้วย และถ้าเด็กมีทักษะในการใช้กล้ามเนื้อเล็กดี พัฒนาการเหล่านี้ก็จะขึ้นไปตามแบบแผนเฉพาะเป็นระยะ ๆ มิได้เกิดขึ้นโดยการบังเอิญ

3. นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองป่าน มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดประสบการณ์ด้วยชุดฝึกศิลปะประดิษฐ์เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้

กล้ามเนื้อเล็กโดยรวมอยู่ในระดับ ชอบมาก โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.65 ทั้งนี้เนื่องมาจาก กิจกรรมศิลปะ เด็กได้ฝึกปฏิบัติจริงกับสื่อที่หลากหลายด้วยการประดิษฐ์ดอกไม้ การประดิษฐ์ ของเล่น การประดิษฐ์ของใช้และการประดิษฐ์ยานพาหนะ โดยที่ครูทำหน้าที่เป็นเพียงผู้ อำนวยความสะดวกในการจัดเตรียมอุปกรณ์ และคอยแนะนำช่วยเหลือนักเรียนในบางกรณี ทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง สนุกสนานเพลิดเพลินในการเรียนรู้โดย ไม่เบื่อหน่าย ทำให้พัฒนาการกล้ามเนื้อแข็งแรง อีกทั้งได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระหว่างปฏิบัติกิจกรรม เด็กกล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็น จึงทำให้เด็กเกิดความพึงพอใจ ต่อการจัด ประสบการณ์ด้วยชุดฝึกศิลปะประดิษฐ์เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กอยู่ใน ระดับ ชอบมาก

ผลของการวิจัยในภาพรวมนอกจากจะพัฒนากล้ามเนื้อเล็กให้แข็งแรง ตาและมือ ประสานสัมพันธ์กันแล้วยังส่งผลให้นักเรียนเกิดทักษะในการคิดอย่างมีเหตุผล เกิดความคิด สร้างสรรค์และจินตนาการ เรียนรู้ได้ด้วยตนเองในการประดิษฐ์ชิ้นงาน ทำงานอย่างเป็นระบบ ระเบียบ รู้จักนำประสบการณ์จากการทำงานไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 จากผลการวิจัย ช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ซึ่ง ผู้สอนควรเน้นการฝึกทักษะในการใช้กล้ามเนื้อเล็กโดยการจัดกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์ อย่าง ต่อเนื่อง

1.2 วัสดุอุปกรณ์ที่นำมาใช้ในการทำกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์ควรให้นักเรียนได้ มีส่วนร่วมในการช่วยจัดหาวัสดุอุปกรณ์มา ตามความเหมาะสม

1.3 ในการทำกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์ หากนักเรียนยังมีความสนใจที่จะทำ กิจกรรมอยู่ก็ควรขยายระยะเวลาให้ยาวนานกว่านี้

1.4 ผู้ปกครองสามารถนำกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์ไปใช้กับบุตรหลานได้ นอกเหนือจากการทำกิจกรรมในห้องเรียน เพื่อให้นักเรียน ได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

2.1 ควรมีการศึกษาผลการจัดกิจกรรมศิลปะประดิษฐ์กับเด็กปฐมวัยที่มีช่วง อายุต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

2.2 ควรมีการศึกษาผลการจัดประสบการณ์ด้วยชุดฝึกสติประประดิษฐ์ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ สติปัญญา และภาษาของเด็กปฐมวัย เป็นต้น

2.3 ควรมีการเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กที่ได้รับ การจัดประสบการณ์ด้วยชุดฝึกสติประประดิษฐ์กับการจัดประสบการณ์แบบอื่น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY